

උමාමය ව්‍යසනයට විරෝධය පාමින් දහස් ගනන් ජනයා බන්ධාරවෙලට රැස්වෙති

එස්.කේ. අයිරාංගනි විසිති

2017 ජූලි 3

ජූනි 28 වෙනිදා බන්ධාරවෙල නගරයට රැස්වූ දහස් සංඛ්‍යාත මහජනයා උමාමය ව්‍යාපෘතියෙන් ඇති වි තිබෙන විනාශයට හා අවදානමට එරෙහිව දැවැන්ත විරෝධතා රැස්වීමක් පැවැත්වූහ. එය පැවැත්වූයේ, බදුල්ල, හිල්බය, ඇටම්පිටිය හා හපුතලේ මාර්ගවලින් උදේ 9ට ඇරඹී පෙලපාලවලින් බන්ධාරවෙල, වැලිමඩ, ඇල්ල, හාලිඇල, හා වැල්ලවාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල ගම්මාන හතලිහක පමණ ජනයා නගරයට සේන්ද්‍ර වීමෙන් පසුව ය.

එයට සහය පල කරමින් නගරයේ කඩ සාප්පු සියල්ල වසා දමා තිබුණි. පාසල්වල, රජයේ හා පෞද්ගලික ආයතනවල වැඩ කටයුතු අඩාල විය. ගමනාගමනය ඇත හිටියේ ය. විරෝධතාව හේතුවෙන් පොඩි මැනිකේ දුම්රියේ ගමන් පමා කෙරුණි. නගරයම කලු කොඩිවලින් සරසා තිබූ අතර උද්ඝෝෂකයන්ට කලු ඇඳුම්වලින් සැරසී එන ලෙස ද කියා තිබුණි.

ව්‍යසනයට පත් ජනතාවට ලැබිය යුතු නිසි වන්දි මුදල් වහා ලබා දෙන ලෙස, අහිමි වී හෝ අඩාල වී ඇති ඔවුන්ගේ ජීවනෝපායන් යලි ගොඩනගා දෙන ලෙස සහ ව්‍යාපෘතිය වහා නතර කරන ලෙස විරෝධතාකරුවෝ ආන්ඩුවෙන් ඉල්ලා සිටියහ.

උමාමය ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා කාලය තුළ පොලොව ඉරි තැලීමෙන් සහ ගිලා බැසීමෙන් නිවාස, පාසල් හා වෙනත් ගොඩනැගිලි 7037 ක් පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් විනාශයට පත්වී ඇත. ලිං හා ජල මූලාශ්‍ර සිඳි වගා ඉඩම් අක්කර 2100ක් විනාශ වී තිබේ. විකල්ප රැකියා නොමැති බැවින් ගොවීන් කුලී වැඩ සොයා නගරයට ඇදෙන තත්වයක් දක්නට ලැබේ.

හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ හා ඉරානයේ හිටපු ජනාධිපති මහමුද් අහමඩින්ජාඩ් අතර ඇති කර ගත් ශිවිසුමකට අනුව 2008 අප්‍රේල් මාසයේ දී ඩොලර් මිලියන 529 ක් වූ උමා මය බහුකාර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ඇරඹී ය. එම වියදමෙන් 85%ක් අපනයන සංවර්ධන බැංකුව හරහා ඉරාන රජයේ නයක් ලෙස සම්පාදනය කෙරුණි.

ව්‍යාපෘතිය යටතේ මහවැලි ගඟේ අතු ගංගාවක් වූ උමාමය වැලිමඩ පුහුල්පොල දී හා මාතැට්ලේ දී හරස් කර, එහි ජලය උමගක් හරහා කරදගොල්ලට ගෙනගොස් එහි ඉදි කෙරෙන භූගත විදුලි බලාගාරය ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් ඉන් බැහැරවන ජලය

හම්බන්තොටට රැගෙන යන අතරමග දී මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ වැව් හා ජලාශ කීපයක් පෝෂනය කිරීමටත් සැලසුම් කර ඇතිබව ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණි.

රැස්වීමේ ප්‍රධාන කටිකයා වූ ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ (ජවිපෙ) පලාත් සභා මන්ත්‍රී සමන්ත විද්‍යාරත්න ජනතාව අමතමින් කියා සිටියේ ජනාධිපති මෙහිපාල සිරිසේන වහා එම ස්ථානයට මැදිහත් වී සාකච්ඡා කොට විසඳුමක් ලබාදෙන තෙක් විසිර නොයන බවයි.

ව්‍යාපෘතිය නිසා හානියට පත් ජනතාවට සහන සැලසීම, දිය කාන්දුව වලක්වා ගැනීම, උමගේ ඉදිරි කැනීම් කටයුතුවලට පෙර පරිසර හානි අවම කිරීම සඳහා පියවර ගැනීමට රජයේ අවධානය යොමු කර ගැනීමට මෙම විරෝධතා පවත්වන බව ද "මහජන බලය" ලග පාලකයෝ දනගස්සන්න පුලුවන් බව ද ජයග්‍රහණයෙන් මෙපිට සටන නොනවත්වන බව ද විද්‍යාරත්න පැවසී ය.

කෙසේ නමුදු, ජූනි 30 වන දා මේ සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කිරීමට ජනාධිපතිවරයා එකඟ වූ බව ප්‍රකාශ කෙරෙන ලිපියක් රැගෙන උභව පලාත් ආන්ඩුකාරවරයාගේ ලේකම් එහි පැමිණි අවස්ථාවේ එය මහත් ජයග්‍රහණයක් ලෙස හුවා දක්වමින් ලිපිය ප්‍රකාශයට පත් කල විද්‍යාරත්න විරෝධතාව විසුරුවා හැරීමට කටයුතු කලේය.

විද්‍යාරත්න ඇතුලු ජවිපෙ, උමාමය ව්‍යසනය සම්බන්ධයෙන් මුල සිටම කියා සිටියේ එය මහින්ද රාජපක්ෂ ආන්ඩුවේ "වැරදි තීන්දුවක්" මත ආරම්භ කෙරුණු ව්‍යාපෘතියක ප්‍රතිඵලයක් බවයි. සිරිසේන-වික්‍රමසිංහ ආන්ඩුව බලයට ගෙනජීම සඳහා විවෘතවම ක්‍රියා කල ජවිපෙ, එම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියටම ගෙනයාම සම්බන්ධයෙන් දැන් එම ආන්ඩුවට ද දොස් පවරයි.

උමාමය ව්‍යාපෘතිය සහ ඉන් ඇතිව තිබෙන ව්‍යසනය "වැරදි තීන්දුවක්" ප්‍රතිඵලයක් නොව රාජපක්ෂ ආන්ඩුව මෙන්ම වත්මන් ආන්ඩුව අනුයත ආර්ථික පිලිවෙතේ ප්‍රතිඵලයකි. මෙම ආර්ථික පිලිවෙතේ මූලිකම අංගය වන්නේ හැකි තරම් ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධනය ආකර්ශනය කර ගනිමින් ආර්ථිකය "වර්ධනය" කිරීමයි. ආයෝජකයන් ගෙන්වා ගැනීම සඳහා රටවල් අතර පවත්නා රැඳුරු තරගයේ දී, ජන ජීවිත කිසි සේත්ම නොතකා එකී ප්‍රාග්ධනයට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සම්පාදනය කරදීම එම රටවල පාලකයන්ගේ ප්‍රධාන උත්සුකයක් බවට පත්ව ඇත.

නිසි අධ්‍යනයන් සිදු නොකොට සහ සිදුකල සීමිත අධ්‍යනයන්ගේ නිර්දේශ ඉවත ලා කඩිනමින්ම

ව්‍යාපෘතිය දියත් කලේ ආයෝජකයන් විසින් මතු කරන මූලික ප්‍රශ්නයක් වන රටෙහි බල ශක්ති උපතාවට පිලියමක් ලෙස ජාතික විදුලිබල පද්ධතියට නව ධාරිතාවක් එකතු කිරීමේ සහ සවිසල් කෘෂිකාර්මික ආයෝජනයන් සඳහා හම්බන්තොට, මොනරාගල සහ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයන්ට ජලය සැපයීමේ අවශ්‍යතාවයයි.

ගංවතුර සහ නායයාම් වලින්, මිනොටමුල්ල කුණකන්ද කඩා වැටීමෙන් සහ ඩොංගු වසංගතය පැතිර යාමෙන් පසු ගිය මාස කීපය තුළ පමණක් සිදුවූ ව්‍යසනයන් ගැඹුරින් පරීක්ෂා කලහොත්, ඒවායේ මූලය වන්නේ, මහජන විභවයේ දැවැන්තව කපා දමමින් සහ ජන ජීවිත නොතකමින් අනාර්ථකව සිදු කෙරෙන යටිතල පහසුකම් වර්ධනය බැවි පැහැදිලි වෙයි. (කියවන්න: <http://www.wsws.org/sinhala/2017/2017jul/pers-01j.html>)

සුවසල් නය බරින් ද, 2008 න් ඇරැඹී බිඳ වැටීමක් තුලින් ගමන් කරන ලෝක ධනෝචර ආර්ථිකයේ පීඩනයෙන් ද මිරිසි සිටින සිරිසේන-වික්‍රමසිංහ ආණ්ඩුවට බලපෑම් දැමීමෙන් මේ පිලිවෙත් ආපසු හැරවිය නොහැක. එම පිලිවෙත් වල ප්‍රතිඵලයන් ලෙස සිදුවන සෑම මහජන ව්‍යසනයකට පසුව මහජනතාවගේ ඇස් වලට වැලි ගැසීම සඳහා සිදු කෙරෙන රනියා කොමිෂන් සභා පත් කිරීම සහ සොවිවම් වන්දි මුදලක් ලබාදීම හැර අන් කිසිවක් උමාඔය සම්බන්ධයෙන් ද සිදු නොවනු ඇත.

මහජන විරෝධය දියකර හරිනු වස් පාලකයන් විසින් අවටන මෙම ව්‍යාජ කොමිෂන් සභා සඳහා පෙරමග සකස් කිරීමේ වැඩ කටයුතු මූලික වශයෙන් භාරගෙන සිටින්නේ ධනෝචර සංස්ථාපිතයේම උපකරනයක් බවට පත්ව ඇති ජවිපෙ ය. ජුනි 29 වන දා මාධ්‍ය අමතමින් විද්‍යාරත්න කියා සිටියේ ව්‍යසනය පිලිබඳව සොයා බලා විසඳමක් ඉදිරිපත් කිරීමට ජනාධිපති කොමිසමක් පත්කලයුතු බවයි.

ආණ්ඩුව, ජවිපෙ යෝජනාව යහමින් යොදා ගනිමින් සිටී. ව්‍යසනයට මුහුණ දී සිටින ජනතාවගේ "නියෝජිතයන්" සමග 30 වන දා කල සාකච්ඡාවේ දී ජනාධිපති සිරිසේන පවසා ඇත්තේ, සිදුව ඇති හානිය සහ එම හානිය පුරනය කිරීම සඳහා ගතහැකි ක්‍රියා මාර්ගය කුමක්ද යන්න පිලිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමට දේශීය සහ විදේශීය විශේෂඥයන්ගෙන් සැදුම්ලත් ඒකාබද්ධ කන්ඩායමකට පවරන බවත් එම අධ්‍යයනයෙන් පසු තීරනයක් ගන්නා බවත් ය. සාකච්ඡාවට සම්බන්ධ වූ අමාත්‍ය හරිත් ප්‍රනාන්දු සන්ධේ ටයිම්ස් පුවත්පතට කියා ඇත්තේ එම තීරනය ගන්නා තෙක් ව්‍යාපෘතියේ වැඩ "නතර කිරීම සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන" බව සාකච්ඡාවේදී ජනාධිපති ප්‍රකාශ කල බවයි.

උමාඔය ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදීම තමා එයට විරුද්ධ වූ බව ද එහිදී ජනාධිපති පවසා ඇත. ජනාධිපති සිරිසේනගේ පටන් දැන් උමාඔය ව්‍යාපෘතිය විවේචනය කරන ආණ්ඩුවේ මැති-ඇමතිවරුන් බොහෝ දෙනෙකු මහින්ද රාජපක්ෂ ගේ කැබිනෙට්ටුවේ සාමාජිකයෝ වූහ.

ඔවුන් සියලු දෙනාම ව්‍යසනයට මුලුමනින්ම වගකිව යුතුය. හානියට පත් ප්‍රදේශයන්ට ගොස් විපතට පත්ව ඇති නිවැසියන්ට සහන සැලසීම සඳහා ඇමතිවරුන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත කන්ඩායමක් පත් කෙරුණු බව සහ විනාශ වූ නිවාස ද අහිමිව ගිය ආදායම් ද වෙනුවෙන් නිසි වන්දි ලබාදෙන ලෙස ජනාධිපති ඔවුන්ට උපදෙස් දුන් බව සන්ධේ ටයිම්ස් වාර්තා කලේය.

මේ සියල්ල මහජන විරෝධය මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වන ඇස් බැන්දුම් ය. මිනොටමුල්ල ව්‍යසනයෙන් ජනිත කෙරුණු දැවැන්ත මහජන විරෝධය මධ්‍යයේ, "ව්‍යසනය පිලිබඳ විමසා" විසඳමක් ලබා දීමට ආණ්ඩුව විසින් පත්කල ජනාධිපති කොමිසම ඇතුලු කොමිටි මාලාව දෙස බැලීමෙන් පමණක් ඒවායේ ව්‍යාජභාවය පසක් වෙයි. එම කොමිසම සහ කොමිටි නාමිකව පමණක් පවතින අතර, මුතුරාජවෙල සහ කරදියාන ඇතුලු දුගී ජනයා වෙසෙන දිවයිනේ විවිධ ස්ථානයන්හි කසල කඳු ගොඩ ගසමින් ආණ්ඩුව තවතවත් ව්‍යසනයන් සුදානම් කරමින් සිටී.

උමාඔය විනාශය දිගින් දිගටම වර්ධනය වන තතු තුළ වැඩි වැඩි වන මහජන විරෝධය ගසා කමින් "උමා ඔය බහු විනාශකාරී ව්‍යාපෘතියට එරෙහි ජනතා පෙරමුණ" නමින් සංවිධානයක් අටවා ගෙන ජවිපෙ වැඩට බැස ගත්තේ, එම මහජන විරෝධය ධනෝචර පද්ධතියට එරෙහි විරෝධයක් දෙසට වැඩියාම වැලැක්වීමේ දැනුවත් අරමුණෙනි.

උමාඔය ව්‍යසනය අර්බුදග්‍රස්ථ ධනපති ක්‍රමයේ නිශ්පාදිතයක් බව වසන් කිරීමට ජවිපෙ මුල සිටම උත්සාහ දැරූහ. ඔවුන් දිගින් දිගටම කියා සිටියේ විරෝධතාවන් හරහා ආණ්ඩු වලට බලපෑම් දැමීමෙන් විසඳමක් සොයාගත හැකි බවයි. එම විරෝධතා පැවතියදීම, රාජපක්ෂ ආණ්ඩුව මෙන්ම, සිරිසේන-වික්‍රමසිංහ ආණ්ඩුවද ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියටම ගෙන ගියේය. විද්‍යාරත්නම පවසන අයුරු ව්‍යාපෘතියෙන් සියයට 75 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් දැනටමත් නිමකර ඇත.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය අනුරාධ ජයරත්න මෑත දී ප්‍රකාශ කලේ "පාරිසරික ප්‍රශ්න රැසක් මතු වී ඇතත් උමාඔය ව්‍යාපෘතියෙන් 77%ක් අවසන් කර ඇති නිසා එය ආපසු හැරවිය නොහැකි" බවයි.

උමාඔය ව්‍යසනය ඇතුලු ඉහත පෙන්වූ සියලු ව්‍යසනයන් අර්බුදග්‍රස්ථ ධනපති ක්‍රමයේ නිශ්පාදිතයන් බැවින් ධනපති ක්‍රමයට සහ එය පවත්වාගෙන යන ආණ්ඩුවලට එරෙහි දේශපාලනික අරගලයකින් තොරව සිදුව ඇති හානි පුරනය කිරීම හෝ ඉදිරි ව්‍යසන වලක්වා ගැනීම කල නොහැක. එවන් අරගලයකට නායකත්වය දිය හැක්කේ ධනෝචර ක්‍රමය තුළ එකම විප්ලවවාදී පන්තිය වන කම්කරු පන්තියට පමණකි. එමෙන්ම එය ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී ඉදිරි දර්ශනයක් මත පදනම් විය යුතුය. ජවිපෙ ඉදිරිපත් කරන "මහජන බලය" වනාහි, කම්කරු පන්ති නායකත්වයට සහ ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී